

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

A.H.K. van Viegen
(d.d. 19 april 2022)

Nummer
3844

Onderwerp
Gunstige staat van instandhouding haas konijn en wilde eend

Aan de leden van Provinciale Staten

1. *Kent u het bericht 'Minister Van der Wal: geen jacht op konijn en beperkingen jacht op haas'¹?*

Antwoord
Ja.

2. *Deelt u de uitkomst van de Wageningen Environmental Research² en SOVON dat alle vijf de soorten van de wildlijst (fazant, houtduif, haas, konijn en wilde eend) landelijk gezien in een ongunstige staat van instandhouding verkeren? Zo ja, welke consequenties verbindt u hieraan om uw wettelijke taak om deze soorten in Zuid-Holland weer in gunstige staat van instandhouding te brengen? Met andere woorden welke actie gaat u hierop ondernemen?*

Antwoord

De conclusies in de genoemde rapporten zijn niet onomstreden. De door Wageningen Environmental Research en Sovon gehanteerde methode om de staat van instandhouding te bepalen, strookt mogelijk niet met de daarvoor geldende wettelijke criteria, zoals de Raad van State die ook heeft gehanteerd in de rechtszaak over de smienten. Ook is slechts gebruik gemaakt van een beperkte dataset. De telcijfers en afschotcijfers, zoals die worden verzameld door de wildbeheereenheden en faunabeheereenheden, zijn in het geheel niet gebruikt. Daardoor is een onvolledig beeld ontstaan dat mogelijk geen recht doet aan de werkelijke situatie. Wel is duidelijk dat sommige diersoorten ook in Zuid-Holland een negatieve trend laten zien, zoals de wilde eend. Dit is echter, ondanks de fluctuatie in aantallen, nog steeds een algemeen voorkomende diersoort.

---

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2022/04/14/minister-van-der-wal-geen-jacht-op-konijn-en-beperkingen-jacht-op-haas>

² <https://www.wur.nl/nl/show/Rapport-Staat-van-instandhouding-haas-en-konijn.htm>

3. *Bent u bereid om nader onderzoek in Zuid-Holland te plegen om gerichte verbetermaatregelen te treffen om een gunstige staat van instandhouding in onze provincie te bewerkstelligen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Nader onderzoek naar verbetermaatregelen is wat ons betreft op dit moment niet aan de orde. Zoals ook blijkt uit het antwoord op vraag 2 zijn er bedenkingen bij de conclusies ten aanzien van de staat van instandhouding. De jachthouders zijn op grond van artikel 3.20 van de Wet natuurbescherming verantwoordelijk voor het leveren van inspanningen ten behoeve van een redelijke wildstand in hun jachtveld. Overigens merken wij op dat de wildsoorten ook mee profiteren van ons algehele biodiversiteitsbeleid en het beleid voor de icoonsoorten en de boerenlandvogels. Het konijn is, als kenmerkende soort voor het duinlandschap, zelfs opgenomen in de lijst met Zuid-Hollandse icoonsoorten.

4. *In de toelichting van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland staat dat Provinciale Staten alleen een vrijstelling (zoals bedoeld in artikel 5.2) verlenen wanneer sprake is van substantiële schade. Pas als een diersoort naar verwachting meer dan € 10.000 schade per jaar in Zuid-Holland zal gaan veroorzaken in het geval er geen bestrijding of beheer plaatsvindt, wordt een vrijstelling verleend. Voor de overige diersoorten kan bij het lokaal optreden van schade incidenteel door Gedeputeerde Staten een ontheffing worden verleend. Kunt u onderbouwd met schadecijfers aangeven of hiervan sprake is voor alle vermelde dieren op de huidige vrijstellingslijst?*

Antwoord

De Omgevingsverordening Zuid-Holland bevat in artikel 3.61 een vrijstelling voor schadebestrijding. Deze vrijstelling is van toepassing op de soorten die in onderstaande tabel zijn opgenomen. In deze tabel zijn de schadecijfers opgenomen voor het jaar 2021. Deze cijfers zijn grotendeels tot stand gekomen als gevolg van ingediende verzoeken om tegemoetkoming. Om die reden bieden de cijfers geen volledig beeld van de totaal aangerichte schade door beschermde diersoorten. Voor de Canadese gans geldt een landelijke vrijstelling, om die reden komt schade door deze soort slechts zeer beperkt in aanmerking voor een tegemoetkoming en deze schade wordt dus ook zeer beperkt geregistreerd. De cijfers zijn tevens in te zien op <https://monitorfaunaschade.bij12.nl/>.

Diersoort	Getaxeerde schade in 2021	Uitgekeerde schade in 2021
Grauwe gans	€ 1.738.969,-	€ 1.556.654,-
Brandgans	€ 324.500,-	€ 306.749,-
Kolgans	€ 319.322,-	€ 297.730,-
Knobbelzwaan	€ 395.078,-	€ 364.058,-
Smient	€ 289.408,-	€ 265.247,-
Canadese gans	€ 25.853,-	€ 21.411,-

5. *Uit het jaarverslag van de Faunabeheereenheid 2020 blijkt dat er in 2020 meer dan 15.000 konijnen en bijna 10.000 hazen zijn doodgeschoten, Bent u in het belang van een gunstige staat van instandhouding bereid om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de gedode aantallen konijnen en hazen te verminderen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

In de afgelopen jaren worden er steeds dergelijke aantallen hazen en konijnen gedood. Bij hazen gebeurt dat grotendeels in het kader van de jacht, bij konijnen gebeurt dat eigenlijk alleen in het kader van schadebestrijding en het voorkomen van risico's voor de openbare veiligheid. Het overgrote deel van de konijnen wordt gedood in het belang van de openbare veiligheid in het havengebied van Rotterdam. Daarnaast worden er jaarlijks enkele konijnen gedood op specifieke locaties waar schade kan ontstaan, waaronder sportvelden, begraafplaatsen en taluds van wegen en spoorwegen.

De afschotcijfers zijn in zekere zin indicatief voor de in totaal aanwezige aantallen hazen en konijnen. Zoals eerder opgemerkt hebben de jachthouders een wettelijke inspanningsverplichting om een redelijke stand van het aanwezige wild te handhaven, dan wel, bij het ontbreken daarvan, te bereiken. Het is dan ook aan de jachthouders om te bepalen welke mate van afschot passend is in het kader van de jacht, waarbij wij opmerken dat de regulering van de jacht een bevoegdheid is van het Rijk.

6. *Ook blijkt uit het jaarverslag 2020 van de FBE van Zuid-Holland dat de aantallen wilde eend zorgwekkend achteruitgaan (pagina 20). Welke maatregelen bent u van plan te nemen om de gunstige instandhouding van de wilde eend te herstellen?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 3. Het is niet duidelijk hoe het komt dat de aantallen van de wilde eend afnemen. Mogelijk gaat het mis in de opgroefase van de eendenkuikens waarvan er onvoldoende volwassen worden. Mogelijke oorzaken hiervoor zijn een beperkt voedselaanbod en predatie.

7. *Tevens blijkt uit het jaarverslag 2020 van de FBE Zuid-Holland dat de aantallen zilvermeeuw zorgwekkend achteruitgaan (pagina 30). Welke maatregelen bent u van plan te nemen om de gunstige instandhouding van zilvermeeuw te herstellen?*

Antwoord

De maatregelen die genomen worden in het kader van de bestrijding van overlast door meeuwen in de havengebieden, zijn drastisch beperkt ten opzichte van voorgaande jaren. Juist om te zorgen voor een betere balans tussen instandhouding van de soort en de openbare veiligheid. Op flinke delen van bedrijfsterreinen worden broedende meeuwen gedoogd. Ook wordt er door de bedrijven gekeken hoe plekken waar meeuwen wél welkom zijn, extra aantrekkelijk kunnen worden gemaakt. Daarnaast lijkt de afname van zilvermeeuwen ook een oorzaak te hebben in de afname van het beschikbare voedsel. Deze oorzaak is door ons niet te beïnvloeden.

8. *De gunstige staat van instandhouding van haas en konijn is niet geborgd. Bent u bereid om de haas en konijn van de vrijstellingslijst te halen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Volledigheidshalve merken wij op dat er ten aanzien van haas en konijn onderscheid moet worden gemaakt tussen de jacht, de landelijke vrijstelling voor schadebestrijding en de provinciale vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen en dergelijke:

- Haas en konijn zijn beide bejaagbare soorten in het kader van de landelijk geregelde *jacht*. Dat betekent dat jachthouders een verplichting hebben met betrekking tot het op peil houden van de wildstand en in het jachtseizoen mogen jagen op deze soorten ter voorkoming van schade en voor de consumptie.
- Het konijn is daarnaast ook opgenomen in de *landelijke vrijstelling* ter voorkoming van schade. Dat betekent dat grondgebruikers konijnen gedurende het gehele jaar mogen vangen en doden ter voorkoming van schade. Hiervoor wordt meestal ook een jager ingeschakeld.
- De *provinciale vrijstelling* ten aanzien van haas en konijn is terug te vinden in artikel 3.63 van de Omgevingsverordening Zuid-Holland. Dit is geen vrijstelling op grond waarvan een geweer of ander dodingsmiddel kan worden gebruikt om hazen en konijnen te doden. Deze provinciale vrijstelling is namelijk verleend ten behoeve van de uitvoering van handelingen in het kader van: de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, bestendig beheer of onderhoud in de land- of bosbouw, bestendig beheer of onderhoud aan infrastructuur, of in het kader van natuurbeheer of bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied. In de praktijk betekent deze provinciale vrijstelling bijvoorbeeld dat een aannemer die per ongeluk een konijnenhol vernielt, niet in overtreding is.

Gelet op het vorenstaande zien wij geen aanleiding om aan uw Staten voor te stellen de Omgevingsverordening op dit punt te wijzigen.

9. *Kunt u ons periodiek en actueel op de hoogte houden van de uitkomsten van de overleggen tussen overheid en provincies over de te nemen vervolgstappen, zoals aangegeven is in het bericht van 14 april jl. van de Rijksoverheid?*

Antwoord

Zoals eerder opgemerkt is de regelgeving rondom de jacht een aangelegenheid van het Rijk. De uitkomsten van overleggen met de provincies en andere betrokken partijen zullen door de minister worden meegenomen in de besluitvorming op rijksniveau. Het is niet aan ons om u tussentijds over deze besluitvormingsprocedure van het Rijk te informeren.

Den Haag, 7 juni 2022

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek drs. J. Smit